

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
53/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. május 2.

A C-406/10. sz. ügyben hozott ítélet
SAS Institute Inc. kontra World Programing Ltd

A számítógépi program funkcionalitását és a programnyelvet nem védheti a szerzői jog

A program engedélyét megszerző személy főszabály szerint jogosult annak működését megfigyelni, tanulmányozni vagy kipróbálni abból a célból, hogy a program elemeinek alapját képező ötleteket és elveket meghatározza

A SAS Institute Inc. kifejlesztette a SAS-rendszert, amely integrált programcsoport, és adatkezelési és adatelemzési – és többek között statisztikai elemzési – feladatok elvégzését teszi lehetővé a felhasználók számára. A SAS-rendszer központi összetevőjének neve Base SAS. Ez az összetevő lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy adatkezelés céljából a SAS programnyelven saját („szkript”-nek is nevezett) alkalmazási programokat írjanak és futtassanak.

A World Programing Ltd (WPL) úgy vélte, hogy piaci kereslet áll fenn olyan helyettesítő szoftver iránt, amely képes a SAS-nyelven írt alkalmazási programokat végrehajtani. A WPL ezért megalkotta a World Programming System-et (WPS). A WPS a SAS-összetevők funkcionalitását a lehető legnagyobb mértékben lemásolja, olyannyira, hogy – kevés kivétellel – a WPL megpróbálta biztosítani, hogy ugyanazon adatbevitel ugyanazon adatkinyeréseket eredményezzék. Ezzel a SAS-rendszer felhasználói számára azt kívánta lehetővé tenni, hogy az általuk kifejlesztett, a SAS-rendszerben használandó szkripteket futtathassák a World Programming System kereteiben.

A WPL az említett WPS program létrehozásához jogszerűen megvásárolta a SAS-rendszer oktatási kiadásának példányait, melyeket a jogosult jogait „nem előállítási célokra” korlátozó engedéllyel láttak el. A WPS e programokat abból a célból használta és tanulmányozta, hogy annak működését megismerje, de semmi nem utal arra, hogy a WPL hozzáfért volna a SAS-összetevők forráskódjához, vagy azt lemásolta volna.

A SAS Institute keresetet indított a High Court of Justice (Egyesült Királyság) előtt annak megállapítása iránt, hogy a WPL a SAS Institute szerzői jogának, valamint az oktatási kiadás engedélye feltételeinek a megsértésével többszörözta a SAS-rendszer kézikönyvét és összetevőit. Ebben az összefüggésben a High Court a Bíróság elé az uniós jog által a számítógépi programok számára biztosított jogi védelem terjedelmére vonatkozóan terjeszt kérdést, és különösen azt kérdezi, hogy e védelem kiterjed-e a funkcionalitásra és a programnyelvre.

A Bíróság elsőként emlékeztet arra, hogy a számítógépi programok jogi védelméről szóló irányelv¹ a szerzői jogi védelmet kiterjeszti a számítógépi programok bármely formában történő kifejezésére.² Az említett irányelv értelmében azonban a számítógépi program bármely elemének – beleértve a csatlakozási felületeket – alapjául szolgáló ötletek és elvek nem részesülnek szerzői jogi védelemben.

A szerzői jog tehát kizárólag ezen ötletek és elvek kifejeződéseit védheti. A 91/250 irányelv által biztosított védelem tárgya magában foglalja a számítógépi program bármely formában történő kifejezéseit, úgymint forráskód és tárgykód, amelyek lehetővé teszik annak a különböző programozási nyelveken történő többszörözését.

¹ A számítógépi programok jogi védelméről szóló, 1991. május 14-i 91/250/EGK tanácsi irányelv (HL L 122., 42. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 114. o.).

² A Bíróság C-393/09. sz. Bezpečnostní softwarová asociace ügyben 2010. december 22-én hozott ítélete ([C-393/09](http://eur-lex.europa.eu/juris/ces/docprep/?uri=CELEX:62010C0393:DOC-201012221)).

E megfontolások alapján a Bíróság megállapítja, hogy **sem a számítógépi program funkcionalitása, sem a számítógépi program keretében, a program bizonyos funkcióinak a használata céljából alkalmazott programnyelv és adatfájlformátum nem minősül kifejezési formának.** Ezért ezek **nem részesülnek szerzői jogi védelemben.**

Annak elfogadása, hogy a számítógépi program funkcionalitása szerzői jogi védelemben részesülhet, azt eredményezné, hogy az ötletek a technikai haladás és az ipari fejlődés rovására kisajátíthatók lennének.

Ebben az összefüggésben a Bíróság megállapítja, hogy amennyiben valamely harmadik személy megszerezné a számítógépi program keretében használt programnyelv vagy adatfájlformátum forráskódjának vagy tárgykódjának egy részét, és ennek a kódnak a segítségével a saját számítógépi programjában hasonló elemeket hozna létre, ezt a magatartást a program szerzője megtilthatná. A jelen ügyben azonban, amint a kérdést előterjesztő bíróság tájékoztatásából kitűnik, a WPL-nek nem volt hozzáférése a SAS Institute programjának sem a forráskódjához, sem a tárgykódjához, és nem is alkalmazta a program tárgykódjának visszafejtését. A WPL a SAS Institute programja működésének a megfigyelése, tanulmányozása és kipróbálása útján többszörözte annak funkcionalitását, ugyanazt a programnyelvet és ugyanazt az adatfájlformátumot alkalmazva.

Másodszor a Bíróság megállapítja, hogy egyrészt a számítógépi programok jogi védelméről szóló irányelv szerint az, aki a szoftver engedélyét megszerzi, megfigyelheti, tanulmányozhatja és kipróbálhatja a számítógépi program működését a program elemeinek alapját képező ötletek és elvek meghatározása céljából. Minden e joggal ellentétes szerződéses kikötés semmis. Másrészt ezen ötletek és elvek meghatározása olyan műveletek keretében végezhető, amelyekre az engedély kiterjed.

Következésképpen a számítógépi programon fennálló szerzői jog jogosultja a hasznosítási szerződésre hivatkozva nem tilthatja meg az engedélyes számára, hogy a program elemeinek alapját képező ötleteket és elveket meghatározza, ha az engedélyes az említett engedély keretébe tartozó műveleteket, vagy olyan betáplálási és futtatási műveleteket végez, amelyek szükségesek a számítógépi program használatához, azzal a feltétellel, hogy mindez nem sértheti a szerzői jog jogosultjának az e programon fennálló kizárólagos jogait.

Ezenfelül a Bíróság álláspontja szerint a szerzői jog nem sérülhet akkor, ha – mint a jelen ügyben – a jogszerűen engedélyt szerző személynek nem volt hozzáférése a számítógépi programnak a forráskódjához, hanem tevékenysége kizárólag a programnak az abból a célból történő tanulmányozására, megfigyelésére és kipróbálására korlátozódott, hogy annak funkcionalitását egy második program keretében többszörözze.

A Bíróság végezetül megállapítja, hogy a szerzői jogi védelem alatt álló számítógépi program használati kézikönyvében leírt egyes elemeknek valamely más számítógépi programban, vagy e program használati kézikönyvében történő többszörözése az e kézikönyvön fennálló szerzői jog megsértésének minősülhet, ha e többszörözés a kézikönyv szerzője saját szellemi alkotásának a kifejeződését képezi.

E tekintetben a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben a kulcsszavak, a szintaxis, a parancsok és parancskombinációk, az opciók és az alapértelmezések, valamint az ismétlések szavakból, számokból és matematikai fogalmakból állnak, amelyek külön-külön, önmagukban véve nem minősülnek a számítógépi program szerzője szellemi alkotásának. A szerző csupán e szavak, számok vagy matematikai fogalmak kiválasztásán, elrendezésén és kombinációján keresztül fejezi ki alkotó szellemét eredeti módon.

A kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie, hogy az alapügyben állított többszörözés a szerzői jogi védelem alatt álló számítógépi programra vonatkozó kézikönyvet létrehozó szerző saját szellemi alkotásának a kifejeződését képezi-e.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499